

بنام یگانه معمار هستی

روند طراحی

دریا، شهر تاریخی کنگ و بُرکه ها (آب انبارها) عناصر شاخص و نیروهای تاثیر گذار سایت هستند. مهمترین چالشی که در روند طراحی به آن پرداخته شده است چگونگی ایجاد ارتباط این سه عنصر با طرح و استفاده از این عناصر در طراحی است.

پاسخی که به این مسئله در فرایند طراحی داده شده است تعریف یک مسیر حرکتی به صورت یک منحنی به مرکزیت هسته اولیه شهر تاریخی کنگ است که از بُرکه ها به عنوان عناصر منحصر به فرد سایت شروع شده و برکه ها را به یکدیگر و به دریا متصل می کند. این مسیر از بُرکه ها شروع شده در ادامه مسیر به ساحل رسیده از دریا می گذرد، برکه را شکل می دهد و در نهایت از سایت طراحی خارج شده و به سمت شهر می رود. این مسیریست از بُرکه تا برکه.

این محور حرکتی نقش محور اصلی و شکل دهنده هندسه مجموعه را ایفا میکند و همچون رشته ایست که فضاهای مجموعه را به هم متصل می کند. کاربری های اصلی مجموعه در مجاورت بُرکه ها و به محوریت این مسیر حرکتی شکل گرفته اند به طوریکه احجام رو به شهر جهت گرفته اند.

برای کیفیت بخشیدن به اسکله تفریحی و استفاده از دریا، خط ساحل در تناسب با هندسه مسیر عقب نشینی کرده است و فضایی برکه مانند را ایجاد کرده است، این برکه فضایی کنترل شده برای تفریحات آبی است که انواع بازی های آبی در آن رخ می دهد.

آب انبارها به عنوان نبض های حیاتی شهر در گذشته عناصر حیات بخش به شهر بوده اند که اکنون رو به خرابی می روند و امروز به عنوان المان هایی هستند که رهگذران از دور می بینند لذا سعی شده است به منظور احیای آب انبارها و درگیر کردن بازدیدکنندگان با این عناصر منحصر به فرد مجموعه، فضاها و کاربری های اصلی مجموعه در مجاورت آب انبارها و با حفظ حریم بصری و فنی این آب انبارها شکل بگیرند. با تخصیص کاربری هایی متناسب با هویت تاریخی آب انبارها سعی در زنده نگه داشتن این آب انبارها شده و از فضاهای داخلی آنها به عنوان فضای ورودی و فضاهای نمایشگاهی استفاده شده است.

در مرحله بعدی دسترسی های سواره در تناسب با هندسه مجموعه طراحی شده و ورودی مجموعه با یکی از آب انبارها و گشودگی در حجم که به سمت شهر رو کرده است تعریف شده است.

بازدید کنندگان از این مجموعه از مجاورت برکه ها گذر می کنند وارد آنها می شوند و بُرکه ها را از قاب های مختلف نظاره می کنند و به ساحل میروند در برکه تفریح می کنند و از اسکله تفریحی استفاده می کنند و به شهر باز می گردند.

لکه گذاری کاربری ها

در جانمایی کاربری ها سعی شده است که کاربری های نمایشگاهی بیشترین درگیری را با آب انبارها داشته باشد به طوری که از فضای داخل دو بُرکه به عنوان فضای نمایشگاهی استفاده شده است. فضاها تجاری و رفاهی به سمت ساحل کشیده شده اند تا در وسط محور حرکتی از بُرکه تا برکه قرار گیرند تا بهترین خدمات رسانی را داشته باشند.

کاربری اقامتی از محور حرکتی اصلی مجموعه فاصله گرفته و به صورت یک بنا با حیاط مرکزی در اطراف یکی از آب انبار هاشکل گرفته است. همچنین برای قسمت اقامتی دسترسی سواره مجزا در نظر گرفته شده است.

کاربری آموزشی نیز در مجاورت خیابان شمال سایت و با فاصله از مجموعه قرار گرفته است.

برنامه فیزیکی:

در تعریف برنامه فیزیکی مجموعه سعی شده است که با توجه به برنامه فیزیکی پیشنهادی مسابقه کاربری هایی برای نزدیک تر شدن مجموعه به ایده ی اکوکمپ به برنامه فیزیکی اضافه شود. که این کاربری ها به شرح زیر است.

مدرسه طبیعت:

مدرسه طبیعت با رویکرد آموزش در بستر طبیعت و ارتباط بیشتر دانش آموزان با طبیعت است که متناسب با مفهوم اکوکمپ در برنامه فیزیکی مجموعه پیش بینی شده است.

رویکرد این مدرسه آشنایی کودکان با عناصر طبیعی و اقلیمی و هم چنین فن آموزی دانش آموزان است.

مدرسه طبیعت با کارفروشگاه مجموعه در ارتباط است؛ کارگاه هایی در کار فروشگاه به منظور فن آموزی برای دانش آموزان از استادان صنایع دستی پیش بینی شده است.

گل خانه ای در مدرسه ای طبیعت برای تجربه پرورش و نگهداری گیاهان گلخانه ای تعبیه شده است.

کارفروشگاه:

رویکرد مجموعه ارتقا اقتصادی بندر کنگ، اشتغال زایی و حفظ و احیاء صنایع دستی کنگ است به همین منظور فضایی تحت عنوان کارفروشگاه که در واقع ترکیبی است از کارگاه، فروشگاه و نمایشگاه به برنامه فیزیکی مجموعه اضافه شده است.

طراحی فضا به گونه ایست که بازدید کنندگان می توانند فرایند تولید صنایع دستی توسط استادان کنگی را در کارگاه به طور مستقیم مشاهده کرده و از محصولات کارگاه ها خریداری کنند.

همچنین در بخشی از کار فروشگاه کارگاه هایی قرار دارد که برای آموزش به علاقه مندان صنایع دستی و دانش آموزان مدرسه طبیعت مورد استفاده قرار میگیرد.

نمایشگاه:

هرچند نمایشگاه در برنامه فیزیکی پیشنهاد شده است اما در برنامه فیزیکی ریز بخش های نمایشگاه ایده هایی آورد شده است که نیاز به توضیح دارد. بخش های پیشنهادی به شرح زیر هستند:

خاک: زیبایی های طبیعی و مناظر کنگ و همچنین معماری این اقلیم در این بخش معرفی می شود.

همچنین در حیاط گیاه شناسی به معرفی گیاهان خاص این اقلیم پرداخته می شود.

باد: در این بخش از نمایشگاه به نقش باد در اقلیم بندر کنگ و تاثیرات آن در معماری کنگ اشاره میشود.

آب: در این بخش به تاثیرات دریا بر زندگی مردم و نحوه ارتزاق مردم از دریا، ابزار آلات ماهیگیری پراخته می شود.

آکواریوم: در این آکواریوم گونه های مختلف جانوران دریایی خلیج فارس به نمایش گذاشته میشود.

موزه موسیقی: به منظور احیا و حفظ موسیقی و ترانه های فولکلور در این بخش سازهای محلی منطقه به نمایش گذاشته میشه و موسیقی محلی کنگ معرفی می شود.

برکه نوا: به منظور احیا و حفظ موسیقی و ترانه های فولکلور فضای این برکه برای نمایش اجرای زنده موسیقی در ساعاتی مشخص طراحی شده است. بازدید کنندگان در ساعاتی مشخص می توانند در این برکه شاهد اجرای موسیقی محلی کنگ توسط اهالی آن باشند.

زندگی: در این بخش تاریخ و فرهنگ کنگ معرفی می شود. میراث فرهنگی کنگ از جمله مراسم ها و آیین های سنتی، لباس های محلی و ... به نمایش گذاشته می شود.

بازارچه محلی:

برای ایجاد احساس تعلق مردم کنگ نسبت به مجموعه سعی شده است تا خود مردم کنگ به عنوان بخشی از حیات مجموعه در پیشرفت و ادامه حیات مجموعه دخیل باشند. بدین منظور در برنامه فیزیکی مجموعه یک بازارچه محلی پیش بینی شده است که برای خرید فروش کالاهای مردم کنگ مورد استفاده قرار میگیرد. این بازارچه هم به رونق اقتصاد مردم کنگ کمک کرده و هم برای بازدید کنندگان سایر شهر ها تجربه حضور در یک بازارچه محلی و ارتباط با مردم شهر و خرید کالاهای محلی را به همراه دارد.

تفکر پشت طراحی بازارچه بدین نحو بود که افراد محلی با توجه به نمودار شغلی در فصول مختلف سال، امکان استقرار و فروش محصولات خود از جمله صنایع دستی ، رطب و ماهی را در فصل مربوطه داشته باشند و بدین صورت در حد اکثر مواقع سال بومیان اشتغال به کار های محلی داشته باشند.

اقامتی:

طراحی هتل_سوئیت بندر کنگ با الهام از بافت تاریخی در نگاه اول یادآور الگوی حیاط مرکزی با رعایت سلسله مراتب ورود این خانه ها به ترتیب دالان ورودی، حیاط، رواق و اندرونی انجام گرفته است .

الگوی تکرار شونده کوچه هایی در اطراف هر خانه در بافت شهر کنگ به منظور معبر نسیم دریا و دفع رطوبت، در مقیاس کوچکتر، دالان های هوا بجای کوچه و اتاق های اقامت بجای خانه در بخش اقامتی این مجموعه لحاظ گردیده است .

الگو برداری از شناسیل در طراحی این مجموعه اقامتی سبب بوجود آمدن تراس هایی در مسیر نسیم دریا شده است.

سناریوی حرکتی

بازدید کننده از مجموعه در بدو ورود، به بُرکه ورودی وارد شده و از آن به سالن ورودی می رود، سپس وارد مسیر حرکتی نمایشگاه شده از نگارخانه های باد و خاک و آب گذر می کند، از حیاط گیاه شناسی دیدن می کند و با اقلیم و طبیعت کنگ آشنا می شود. سپس با یک

سطح شیبدار وارد آکواریوم آبزیان خلیج فارس میشود، از تونل آکواریوم میگذرد و پس از آن به سطح زمین باز می گردد، وارد موزه موسیقی که در واقع فضای داخل یک برکه است می شود و در "برکه نوا" به تماشای اجرای زنده موسیقی فولکلور کنگ می رود. از گالری زندگی دیدن می کند و با فرهنگ مردم کنگ آشنا می شود و وارد مسیر اصلی حرکتی می شود، پس از آن وارد کار فروشگاه می شود و مردم کنگ را در حال ساخت صنایع دستی شهرشان مشاهده می کند و از صنایع دستی کنگ خریداری می کند و دوباره به سالن ورود باز می گردد و در ادامه مسیر از مجاور فروشگاه و سینما عبور میکند و به فودکورت و رستوران محلی می رسد و سپس، از فضای بسته مجموعه خارج می شود و به بازارچه محلی که در آن مردم شهر مشغول به خرید و فروش کالاهای خود هستند می رسد. بعد از آن با عبور از زیر گذر از زیر خیابان عبور می کند و به ساحل می رود، اسکله را می بیند و با پلی که برکه را از دریا جدا کرده است از روی آب میگذرد و به سمت شب نشین می رود ...

فرم:

در طراحی اولین نکته مورد توجه حفظ حریم بصری آب انبارها بوده است. برای این منظور ارتفاع بنا در مجاورت آب انبارها به گونه ایست که دید به آب انبارها را از شهر مسدود نکند لذا سطح ارتفاع بنا از ارتفاع آب انبارها بیشتر نیست.

در طراحی سعی شده است تا با پر و خالی های حجمی قاب های بصری برای آب انبارها ایجاد شود تا ناظر، آب انبارها را در قاب های گوناگونی مشاهده کند و برخورد های متفاوتی با آب انبارها داشته باشد.

با توجه به مفهوم اکوکمپ سعی شده تا با استفاده از تکنیک ساخت مناسب مجموعه این حس را القا کند که این بنا برآمده از دل خاک است و این باعث هماهنگی بنا با آب انبارها می شود. تکنیک ساخت پیشنهادی استفاده از فناوری خاک کوبیده (Rammed earth) است. این فناوری، فناوری ای پایدار، بومی و اقلیمی است. در اجرای آن می توان از نیروی غیر متخصص محلی استفاده کرد که این امر به طور مقطعی باعث اشتغال زایی می شود.